

Remiss: Passdatalag – en ny lag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning (Ds 2019:5)

Ju2019/01568/L4

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docenterna Vilhelm Persson och Bengt Lundell efter samråd med processorn Henrik Wenander.

I promemorian föreslås nya författningar för att reglera behandlingen av personuppgifter i passverksamheten. Fakultetsstyrelsen ser över lag positivt på förslagen, men anser att vissa aspekter kan förtydligas i den fortsatta beredningen. Dessa aspekter kommenteras nedan i den ordning de behandlas i promemorian. Slutligen berörs ett par aspekter i den föreslagna passdataförordningen, vilka inte direkt har behandlats i betänkandet.

Avsnitt 5.6

I flera paragrafer i den föreslagna passdatalagen anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela närmare föreskrifter med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen. Vilken del av denna paragraf som åsyftas anges inte närmare i förslagen. På s. 87 i promemorian nämns den restkompetens som framgår av paragrafens första stycke 2. På flera andra ställen – i vart fall s. 10, 127, 204 och 206 – lyfts emellertid verkställighetsföreskrifter fram, vilket närmast leder tankarna till paragrafens första stycke 1. Det rättsliga stödet för normgivningsdelegationen bör därför tydliggöras.

Avsnitt 6.6.3 och 6.6.4

8 och 9 §§ i den föreslagna passdatalagen tar endast sikte på Polismyndighetens verksamhet. I promemorian föreslås att närandeliggande verksamhet som bedrivs av andra myndigheter i stället regleras av andra paragrafer i lagen. Enligt Fakultetsstyrelsen finns det risk att detta är ett onödigt omständligt sätt att utforma regleringen. I den fortsatta beredningen bör därför övervägas om tillämpningsområdena för paragraferna bör breddas.

Avsnitt 6.6.6

Enligt 11 § i den föreslagna passdatalagen får personuppgifter behandlas ”för andra ändamål”. Denna breda formulering gör det något oklart vilken funktion de mer

specifikt formulerade bestämmelserna i 8–10 §§ fyller. Förhållandet mellan paragraferna bör därför tydliggöras. Om de preciserade paragraferna endast ska ses som exempel på behandling som inte anses oförenlig med det ändamål för vilket uppgifterna samlades in, bör det anges uttryckligen.

Avsnitt 6.8

Tillgången till personuppgifter ska, enligt 13 § i den föreslagna passdatalagen, ”begränsas till det som var och en behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter”. Formuleringen ”var och en” används exempelvis i 2 kap. regeringsformen för att brett beteckna alla människor i Sverige. På s. 127 i promemorian anges emellertid något mer precist ”Anställda och andra som deltar i verksamheten får [...] inte ges tillgång till andra eller fler personuppgifter än vad som behövs med hänsyn till deras arbete”. I den fortsatta beredningen bör övervägas om denna eller någon annan mer preciserad formulering bör användas även i lagtexten.

Avsnitt 6.14

Den första meningen i 8 § i den föreslagna passdataförordningen rör normgivningsbemyndiganden till Riksarkivet. Den andra meningen föreskriver att åtkomsten till uppgifter ska ”begränsas till särskilt angivna tjänstemän”. En möjlig tolkning av texten är att namn på tjänstemän ska anges i Riksarkivets föreskrifter. Detta kan emellertid inte vara avsikten. Därför bör förtydligas på vad sätt tjänstemän ska anges särskilt, exempelvis om Riksarkivet ska föreskriva att vissa kategorier av tjänstemän ska ha tillgång till vissa kategorier av uppgifter.

3 och 11 §§ i den föreslagna passdataförordningen

I förslaget till passdataförordning föreslås att Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) ska få meddela närmare föreskrifter. Fakultetsstyrelsen inser att det kan finnas praktiska behov av sådana föreskrifter och är medveten om att det finns exempel på liknande delegationer i andra förordningar. Enligt Fakultetsstyrelsen är det emellertid principiellt anmärkningsvärt att regeringen delegerar normgivningsmakt till en del av en myndighet, inte till myndigheten som sådan. Ytterligare principiella frågor väcks dessutom av att delegationen rör Regeringskansliet, som ju har mycket nära koppling till regeringen. Delegation till Regeringskansliet eller till delar av denna myndighet kan bland annat medföra att statsministern och enskilda departementschefer får överraskande vidsträckt maktbefogenheter. Fakultetsstyrelsen ställer sig mot denna bakgrund tveksam till sådan delegation och anser att de principiella frågorna i vart fall bör undersökas och motiveras mer djupgående i den fortsatta beredningen av ärendet.

7 och 12 §§ i den föreslagna passdataförordningen

Fakultetsstyrelsen noterar slutligen att det föreslås att Datainspektionen måste ges tillfälle att yttra sig innan Polismyndigheten eller Regeringskansliet meddelar föreskrifter (12 §). Däremot måste Datainspektionen inte yttra sig inför föreskrifter som meddelas av Riksarkivet (7 §). Detta är en skillnad som inte berörs i promemorian.

Enligt delegation

Vilhelm Persson